

Makina Takım / MAKTK

Sektör	Metal Ana Sanayi
Kayıtlı Sermaye (Mn TL)	200
Ödenmiş Sermaye (Mn TL)	200
BİST Pazarı	Ana Pazar
Dahil Olduğu Ulusal Endeksler	-
Endeks Ağırlığı (XU100)	-
Halka Arz Tarihi	24/01/1986
Halka Açıklık Oranı	50.0%
Fiili Dolaşım Oranı	52.3%

Ortaklık Yapısı

Ortak Adı	Pay (%)	Pay Tutarı (Mn TL)
DİĞER	52.29	104.58
İSTANBUL PORTFÖY YILDIZ SERBEST ÖZE...	33.11	66.21
GÖZDE GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORT...	14.60	29.21

Piyasa Değeri (PD)

	2023/03	2024/03	2025/03	2026/03	Son Veri
Fiyat (TL)	4.10	6.60	10.14	12.37	12.81
Fiyat (USD)	0.21	0.20	0.27	0.28	0.28
Piyasa Değeri (Mn TL)	820	1,320	2,028	2,474	2,562
Piyasa Değeri (Mn USD)	43	41	53	56	56
Ort. İşlem Hacim (Son 3 Ay)					81

Hisse Performansı

Performans	Günlük	Haftalık	1Ay	Yılbaşı	12Ay
Mutlak %	1.83	-6.02	-8.96	-17.09	0.79
Rölatif %	0.40	-7.66	-3.46	-33.01	-31.16

Değerleme Oranları

Çarpanlar	2023/03	2024/03	2025/03	2026/03	Son Veri
Firma Değeri/Satışlar	1.45	1.50	1.75	2.77	2.86
Sektör Ort.	0.87	1.06	0.96	1.04	1.25
Firma Değeri/FAVÖK	6.56	6.28	4.99	12.33	12.74
Sektör Ort.	8.08	9.34	10.63	10.86	13.78
Fiyat/Kazanç	8.81	5.84	6.88		
Sektör Ort.	10.14	13.40	18.56	25.30	30.37
PD/DD	2.33	1.49	1.42	1.33	1.37
Sektör Ort.	1.70	1.45	0.99	1.07	1.23
Hisse Başına Kar (TL)	0.47	1.13	1.47		

Özet Finansal Bilgiler

Mn TL	2022/03	2023/03	2024/03	2025/03	2026/03
Dönen Varlıklar	259	468	1,150	1,499	1,465
Duran Varlıklar	160	312	673	775	1,186
Toplam Aktifler	419	780	1,823	2,274	2,651
Özkaynak (Ana Ortaklık)	168	352	884	1,427	1,865
Net Borç	13	28	86	90	177
Net Satış Gelirleri	37	183	275	295	186
Brüt Kâr	19	63	128	137	57
FAVÖK	13	43	97	89	23
Net K/Z (Ana Ortaklık)	10	31	103	120	18

Finansal Rasyolar

%	2022/03	2023/03	2024/03	2025/03	2026/03
Net Satışlar Büyüme	59.8	387.8	50.7	7.2	-37.0
Sektör Ort.	144.7	226.5	36.0	-1.1	29.9
FAVÖK Değ.	137.6	176.7	73.2	89.4	-49.3
Sektör Ort.	208.6	193.2	96.6	-19.8	114.4
Net Kâr/Zarar Değ.	188.2	194.0	237.1	16.6	-85.3
Sektör Ort.	17,315.1	205.1	554.0	8.9	15.3
Brüt Kar Marjı	51.1	34.4	46.7	46.5	30.7
Sektör Ort.	24.5	11.1	14.3	6.7	11.1
FAVÖK Marjı	35.9	23.5	35.2	30.3	12.6
Sektör Ort.	19.4	7.2	9.3	0.1	7.2
Net Kâr/Zarar Marjı	27.8	16.7	37.4	40.7	9.5
Sektör Ort.	8.7	-2.3	0.4	-11.4	-4.7
Toplam Borçlar Değ.	97.2	70.7	119.4	-9.7	-7.2
Sektör Ort.	109.2	70.3	81.3	23.8	60.7
Net Borç Değ.	-28.1	118.1	207.7	5.2	95.9
Sektör Ort.	194.3	105.2	91.2	51.6	643.6
Net Borç/FAVÖK	0.3	0.2	0.4	0.2	0.8
Sektör Ort.	1.5	1.0	1.6	17.5	2.4
Aktif Büyümesi	59.1	86.4	133.7	24.8	16.6
Sektör Ort.	92.1	67.4	105.7	33.3	39.4
Özkaynak Büyüme	23.5	109.7	150.9	61.4	30.7
Sektör Ort.	87.6	87.8	381.2	53.1	34.3
Özkaynak Karlılığı	20.0	35.8	36.6	25.5	-8.0
Sektör Ort.	28.7	11.6	14.2	-6.0	-3.0
Aktif Karlılığı	8.9	15.5	17.4	14.4	-5.3
Sektör Ort.	14.6	5.4	7.5	-2.0	-1.3
Temettü Verimi					
Sektör Ort.	4.0	1.1	1.0	1.0	1.9

Finansal Analiz

Çeyreklik net kar 17.6 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. (Geçen yıl aynı dönem 120.0 TL net kar.)

Şirketin son çeyrekte çeyreklik olarak zarardan kara geçtiği dikkat çekmekte.

Çeyreklik net satışlar 185.8 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. (Geçen yıl aynı dönem 294.7 milyon TL)

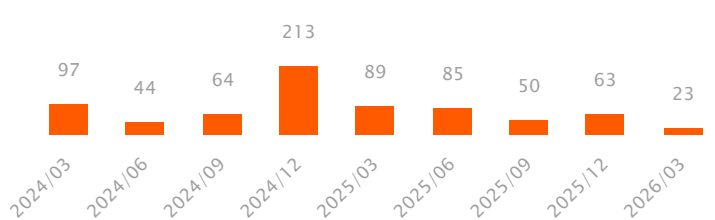
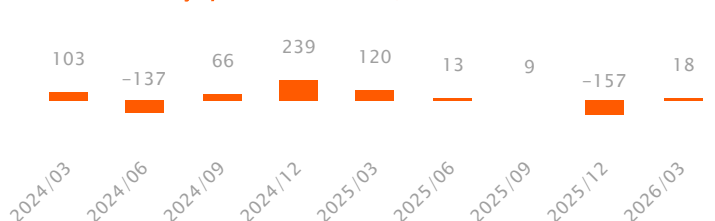
Son çeyrekte net satışlarının bir önceki çeyreğe göre %44.0 düşüş kaydettiği gözlenirken, şirketin 3A26 net satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre %37.0 düşüşle 185.8 milyon TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

Çeyreklik FAVÖK marjı bir önceki çeyreğe göre 0.34 puan düşüş kaydetti.

Çeyreklik FAVÖK 23.3 milyon TL olurken çeyreklik FAVÖK marjı %12.55 düzeyinde gerçekleşti. (Önceki çeyrek %19, geçen yıl aynı çeyrek %30.33)

Şirketin net borç pozisyonu bulunmaktadır.

Son çeyrekte toplam borç içerisinde finansal borçların payı azaltmıştır. Önceki çeyrek %27 düzeyinde olan finansal borç toplam borç oranı %23 düzeyine gerilemiştir.

Çeyreklik FAVÖK (Mn TL)

Çeyreklik Net Kar / Zarar (Mn TL)

Özet Bilanço (Mn TL)	2024/12	2025/12	2025/03	2026/03	Yıl. Değ. (%)	Dikey (%)
Dönen Varlıklar	1,514	1,433	1,499	1,465	-2.3	55.2
Nakit ve Nakit Benzerleri	0	0	9	7	-26.3	0.3
Finansal Yatırımlar	0	0	0	0	a.d.	0.0
Ticari Alacaklar	552	379	694	449	-35.3	16.9
Stoklar	397	344	359	405	12.9	15.3
Duran Varlıklar	945	1,208	775	1,186	53.1	44.8
Ticari Alacaklar	0	0	0	0	a.d.	0.0
Finansal Yatırımlar	0	0	0	0	a.d.	0.0
Maddi Duran Varlıklar	656	925	542	915	68.8	34.5
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	9	10	7	11	57.3	0.4
Toplam Varlıklar (Aktifler)	2,458	2,641	2,274	2,651	16.6	100.0
Kısa Vadeli Yükümlülükler	665	386	717	445	-37.9	16.8
Kısa Vadeli Borçlanmalar	16	33	22	28	27.6	1.1
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısım.	0	0	0	0	a.d.	0.0
Ticari Borçlar	139	120	86	117	36.3	4.4
Uzun Vadeli Yükümlülükler	184	369	131	341	160.9	12.9
Finansal Borçlar	113	174	78	156	101.0	5.9
Ticari Borçlar	0	0	0	0	a.d.	0.0
Toplam Yükümlülükler	849	755	848	786	-7.2	29.7
Özkaynaklar	1,610	1,886	1,427	1,865	30.7	70.3
Ödenmiş Sermaye	200	200	200	200	0.0	7.5
Geri Alınmış Paylar (-)	0	0	0	0	a.d.	0.0
Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları	-3,599	-3,655	-2,793	-3,687	32.0	-139.1
Net Dönem Karı veya Zararı	278	-32	92	18	-80.8	0.7
Toplam Kaynaklar	2,458	2,641	2,274	2,651	16.6	100.0
Özet Gelir Tablosu (Mn TL)	2024/12	2025/12	2025/03	2026/03	Yıl. Değ. (%)	Dikey (%)
Net Satışlar	1,189	1,067	295	186	-37.0	100.0
Satışların Maliyeti	660	689	158	129	-18.3	69.3
Brüt Kâr (Zarar)	529	378	137	57	-58.4	30.7
Faaliyet Giderleri (-)	214	208	60	62	2.0	33.1
Net Esas Faaliyet Kârı (Zararı)	315	170	77	-4	a.d.	-2.4
FAVÖK	432	281	89	23	-73.9	12.6
Esas Faaliyetlerden Gelir/Gider (Net)	-1	19	-1	1	a.d.	0.5
Özkaynak Yön. Değer. Yatırımlardan Kar	0	0	0	0	a.d.	0.0
Yatırım Faaliyetlerden Gelir/Gider (Net)	212	198	61	57	-6.6	30.7
Net Finansman Gelir/Gider	-228	-261	4	-16	a.d.	-8.6
Finansman Öncesi Faaliyet Kârı (Zararı)	526	388	136	54	-60.0	29.3
Finansman Gelirleri	0	0	0	0	a.d.	0.0
Finansman Giderleri (-)	15	45	4	1	-71.6	0.6
Parasal Kazanç/ Kayıp	-213	-216	8	-15	a.d.	-8.3
Vergi Öncesi Kâr/Zarar	298	127	141	38	-73.0	20.5
Dönem Net Kârı veya Zararı	278	-29	120	18	-85.3	9.5
Özet Nakit Akışı Tablosu (Mn TL)	2024/12	2025/12	2025/03	2026/03	Yıl. Değ. (%)	
İşletme Faaliy. Kaynaklanan Net Akışları	-6	26	-34	-22	-36.1	
Ticari Alacaklardaki Değişim	-334	207	-332	36	a.d.	
Stoklardaki Azalışlar (Artışlar) İle İlgili Düzelt.	-3	92	33	-61	a.d.	
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzelt.	1	-30	-40	-3	-92.0	
Yatırım Faaliy. Kullanılan Nakit Akışları	175	60	61	55	-9.2	
Duran Varlık Alımından Kaynak. Nakit Çıkışları	0	0	0	0	a.d.	
Duran Varlık Satışından Kaynak. Nakit Girişleri	0	0	0	0	a.d.	
Alınan Temettüleri	0	0	0	0	a.d.	
Finansman Faaliy. Kaynaklanan Nakit Akışları	-168	-86	-16	-27	71.1	
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişler	0	0	0	0	a.d.	
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	0	0	0	0	a.d.	
Ödenen Temettüleri	0	0	0	0	a.d.	
Nakit ve Nakit Benzer. Net Artış/Azalış	1	0	11	7	-40.7	

Finansal Rasyolar (Son 12 Aylık)	2024/12	2025/12	2025/03	2026/03
Likidite Oranları				
Cari Oran	2.3	3.7	2.1	3.3
Nakit Oran	0.0	0.0	1.3	1.5
Likit Oran	1.7	2.8	1.6	2.4
Faaliyet Oranları				
Alacak Devir Hızı	174.7	201.6	170.2	201.3
Stok Devir Hızı	163.6	188.9	183.3	203.6
Borç Devir Hızı	67.6	68.7	40.4	56.2
Net Nakit Döngüsü (Gün)	270.7	321.9	313.2	348.7
Karlılık Oranları				
Brüt Kar Marjı	44.5	35.4	46.5	30.7
FVÖK Marjı	26.3	16.0	49.0	21.0
FAVÖK Marjı	36.3	26.3	30.3	12.6
Vergi Öncesi Kar Marjı	25.1	11.9	47.7	20.5
Efektif Vergi Oranı	6.9	123.0	14.7	53.7
Net Kar Marjı	23.3	-2.7	40.7	9.5
Özsermaye Karlılığı	20.9	-1.7	10.4	1.1
Aktif Karlılık	13.5	-1.1	14.4	-5.3
Finansal Yapı				
Toplam Borç / Özsermaye	52.7	40.1	59.4	42.2
Toplam Borç / Aktif	34.5	28.6	37.3	29.7
Finansal Borçlar / Toplam Borçlar	15.1	27.4	11.7	23.4
Faiz Karşılama Oranı	20.1	2.8	37.6	35.8
Yabancı Para Net Pozisyonu (Mn TL)	-40.1	-49.8	-31.1	-44.3
Yabancı Para Net Pozisyonu / FAVÖK	-9.3	-17.7	-7.3	-20.6
Net Borç (Mn TL)	128.5	207.0	90.4	177.1
Net Borç / FAVÖK	0.3	0.7	0.2	0.8

Sektör Analizi

Hisse Kodu	Hisse Fiyatı	PD (Mn TL)	PD (Mn USD)	Özkaynak (Mn TL)	Toplam Aktif (Mn TL)	Değerleme Oranları (%)				Karlılık Oranları (%)			
						FD / Satışlar	FD / FAVÖK	F/K	PD / DD	Net Kar / Zarar Marjı	Net Borç / FAVÖK	Aktif Büyümesi	Özkaynak Karlılığı
MAKTK	12.81	2,562	56	1,865	2,651	2.86	12.74		1.37	9.48	0.82	16.58	1.07
EREGL	39.36	275,520	5,981	295,496	576,746	1.43	13.86	587.13	0.93	0.64	1.42	26.80	0.14
KRDMD	39.34	30,694	666	63,934	96,637	0.77	6.61	158.08	0.48	0.16	0.50	59.93	0.03
SARKY	27.98	27,980	607	12,910	36,209	0.45	14.59	78.31	2.17	1.36	3.99	43.68	3.14
BRSAN	621.50	88,111	1,913	39,382	87,049	1.22	17.94	48.16	2.24	1.49	1.41	33.20	0.77
KRDMB	111.80	13,357	290	9,790	14,797	2.07	17.86	449.26	1.36	0.16	0.50	59.93	0.03
KRDMA	41.22	9,905	215	19,691	29,763	0.80	6.90	165.64	0.50	0.16	0.50	59.93	0.03
ISDMR	59.15	171,535	3,724	141,357	244,030	1.25	11.73	26.04	1.21	4.74	-1.06	26.49	1.13
TCKRC	145.50	24,735	537	6,094	8,353	7.47	18.11	18.02	4.06	31.12	0.48	87.98	8.69
MEGMT	86.00	22,790	495	4,606	16,383	1.12	21.59	12.77	4.95	5.92	4.70	60.67	11.44
KCAER	15.30	29,300	636	13,653	28,652	1.39	10.86	124.13	2.15	2.35	0.99	32.44	0.99
BMSTL	83.00	12,450	270	1,381	2,436	5.08	56.47		9.02	-4.96	2.29	11.46	-2.57
BLUME	33.26	5,811	126	620	766	18.04	73.94	670.63	9.37	0.99	-0.26	80.00	0.23
IZMDC	7.92	11,880	258	19,080	59,326	0.58	28.28		0.62	-3.79	18.79	27.40	-3.10
CEMAS	4.95	3,915	85	3,818	4,896	3.02			1.03	-66.75		7.05	-7.14
EKDMR	64.00	20,480	445	14,623	23,294	1.05	15.42	57.28	1.40	2.37	1.34		0.75
CEMTS	10.25	5,125	111	6,764	9,457	0.79	6.46		0.76	-18.07	-0.39	40.82	-4.43
ERCB	58.00	4,511	98	5,927	18,236	1.56	19.74		0.76	13.34	11.23	28.99	2.73
ERBOS	184.60	3,692	80	3,755	5,121	0.72	9.91		0.98	-9.60	0.70	23.61	-3.95
BURCE	42.04	3,541	77	1,192	2,140	5.29			2.97	-13.90		41.59	-2.47
Metal Ana Sanayi						2.19	13.78	30.37	1.23	0.88		33.89	1.08

Sektör Analizi tablosunda yer alan şirketler halka açık piyasa değerlerine göre sıralanmış ve bu sıralamaya göre ilk 20 şirket gösterilmiştir.

Teknik Seviyeler Son Kapanış 12.81 TL	Değer (TL)	Uzaklık
1.Destek	12.46	-2.7%
2.Destek	12.11	-5.5%
PİVOT	12.96	1.2%
1.Direnç	13.31	3.9%
2.Direnç	13.81	7.8%

Ortalama İşlem Hacmi	Değer (Mn TL)	Son Gün Hacim Ortalamasının
Son Gün	52	
Son 1 Hafta	61	-14.7% altında
Son 1 Ay	71	-25.9% altında
Son 3 Ay	81	-35.1% altında
Son 1 Yıl	142	-63.1% altında

Fibonacci Düzeltme Seviyeleri	Fibo Seviyesi (TL)	Kapanışın Fibo Seviyesine Uzaklığı
0.00%	18.29	-29.96%
23.60%	16.79	-23.70%
38.20%	15.86	-19.23%
50.00%	15.11	-15.22%
61.80%	14.35	-10.73%
78.60%	13.28	-3.54%
100.00%	11.92	7.47%

Hareketli Ortalama	Değer (TL)	Yönü	Son Sinyal	Son Sinyal Tarihi	Son Sinyal Fiyatı	Son Kapanış Durum
5 Günlük Ort.	12.86	AŞAĞI	ALIŞ	05.06.26	12.94	-0.4%
20 Günlük Ort.	13.25	AŞAĞI	ALIŞ	08.06.26	13.33	-3.3%
50 Günlük Ort.	13.31	AŞAĞI	ALIŞ	08.06.26	13.58	-3.7%
100 Günlük Ort.	14.22	AŞAĞI	ALIŞ	05.06.26	14.00	-9.9%
200 günlük Ort.	15.12	AŞAĞI	ALIŞ	11.05.26	14.51	-15.3%

Teknik Göstergeler	Değer	Yön	Son Gün Sinyal Var mı?	Yorum
RSI	44.58	YUKARI		
MOM	95.38	AŞAĞI		
MACD	-0.16	AŞAĞI		0 Referans çizgisi altında.
CCI	-45.66	YUKARI	ALIŞ	
ADX	13.52	AŞAĞI		

Teknik Değerlendirme					
Trend Yönü	Trend Gücü	*TTS	Sinyal	Trend Değiş. Tarihi	Değ. Fiyat
AŞAĞI	- 3 (ORTA)	13.60		09.06.26	13.30

Bu aşamada mevcut trendin yönünü AŞAĞI, trendin gücünü de - 3 (ORTA) olarak değerlendirmekteyiz. Bu bağlamda 13.60 trend takip seviyesinin altında kalınabildiği sürece aşağı yönlü trendin korunma eğiliminde olmasını beklemekteyiz. Olası yeni bir trend değişikliği için 13.60 trend takip seviyesinin yakından takip edilmesini önermekteyiz. Gün içinde olası geri çekilmelerde destek olarak sırasıyla 12.46 ve 12.11 seviyeleri, direnç olarak da 13.31 ve 13.81 yakından takip edilebilir.

*TTS : Trend Takip Seviyesi

Şirketten Haberler

MAKTK	05.06.2026 17:28 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Yatırım Tazmin Merkezi (YTM) Başvuru Süresi Hakkında Bilgilendirme Haberin Devamı
MAKTK	21.05.2026 17:38 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. MAKTK.E işlem sırasında Pay Bazında Devre Kesici Uygulaması devreye girmiştir Haberin Devamı
MAKTK	18.05.2026 17:42 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. MAKTK.E işlem sırasında Pay Bazında Devre Kesici Uygulaması devreye girmiştir Haberin Devamı
MAKTK	05.05.2026 19:41 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Finansal Rapor 31.03.2026 Haberin Devamı
MAKTK	05.05.2026 19:38 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Faaliyet Raporu 31.03.2026 Haberin Devamı
MAKTK	05.05.2026 19:37 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Sorumluluk Beyanı 31.03.2026 Haberin Devamı
	29.04.2026 16:37 Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.,Makina Takım Endüstrisi A.Ş.,Kontrolmatik Teknoloji Enerji Ve Mühendislik A.Ş.,Hidropar Hareket Kontrol Teknolojileri Merkezi Sanayi ve Ticaret A.Ş. ... DÖNÜŞÜM Haberin Devamı
MAKTK	24.04.2026 12:19 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. MAKTK.E işlem sırasında Pay Bazında Devre Kesici Uygulaması devreye girmiştir Haberin Devamı
MAKTK	22.04.2026 20:14 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Kurumsal Yönetim Bilgi Formu Haberin Devamı
MAKTK	22.04.2026 20:13 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Kurumsal Yönetim Bilgi Formu Haberin Devamı
MAKTK	22.04.2026 20:13 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Yönetim Kurulu Komiteleri Haberin Devamı
MAKTK	22.04.2026 20:12 Makina Takım Endüstrisi A.Ş. Şirket Genel Bilgi Formu Haberin Devamı

VAKIF YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Akat Mah. Ebulula Mardin Cad. No:18 Park Maya Sitesi F-2/A Blok Beşiktaş 34335 İSTANBUL

Genel Müdürlük Telefon : 0 212 352 35 77

Müşteri Hizmetleri : 0 850 222 7772

www.vakifyatirim.com.tr www.vakiffx.com www.vkyanaliz.comE-Posta : musterihizmetleri@vakifyatirim.com.tr**Yasal Uyarı**

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel olarak sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir ve hiçbir şekilde alış veya satış yapılması yönünde yönlendirme olarak değerlendirilmemelidir. Vakıf Yatırım, bu bilgilerin doğru, eksiksiz ve değişmez olduğunu garanti etmemektedir. Bu nedenle, bu bültenden elde edilen bilgilere dayanılarak hareket etmeden önce, bilgilerin doğruluğunu teyit etmeniz gerekmektedir ve sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Rapor'da yer alan tüm veriler, Financial Information News Network (FINNET Elektronik Yayıncılık Data İletişim San. Tic. Ltd. Sti.) sağlayıcısından elde edilmiştir.

Bu bülten sadece genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Bültende kullanılan bilgilerden, kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bilgilerin kullanılması sonucunda yatırımcıların uğrayabilecekleri doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan, kar yoksunluğundan, manevi zararlardan ve üçüncü kişilerin uğrayabileceği zararlardan dolayı Vakıf Yatırım hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

Buradaki içeriğin hiçbir bölümü Vakıf Yatırım'ın yazılı izni olmadan değiştirilmez, kopyalanamaz ve alıntı yapılamaz. İçerik tamamen ya da kısmen yalnızca Vakıf Yatırım tarafından ya da Vakıf Yatırım'ın yazılı izni ile kullanılabilir.